

Protokoll

Torsdag 2023-12-07

Klockan 09:00-12:00

Plats: Tavlegårdens ägg

Kallade: Bygderådet Umeå: Alf Söderlund, ~~Birgitta Jonsson~~, Jannice Persson, ~~Eva Lindman~~Västerbottens idrottsförbund: ~~Niclas Bromark~~, Mikael ErikssonEnskild förening på Umeå landsbygd: Maria Bergstén Stöckebygdens Utveckling, Olle Nygren
Holmöns utvecklingsforumFöretagarna Umeå: ~~Johanna Engström~~, Torbjörn Wennebro

LRF Umeå: Per-Gunnar Olofsson, Inger Edlund

Enskilt företag på Umeå landsbygd: Kristina Johansson, Emma Bornerberg

Umeå universitet: ~~Charlotta Hedberg~~SLU: ~~Gun Lidestav~~Umeå kommun: Mikael Berglund, ~~Mattias Larsson~~, ~~Bore Sköld~~, Elmer Eriksson

Jennie Bergvall Kalén handläggare, Linn Alexandersson handläggare, Elin Lindqvist sekreterare

Inbjudna gäster: Mia Blomberg, Miljö och hälsoskydd

LBR:s mötesagenda är indelad enligt dessa kategorier:**Förutsättningar:** ex. infrastruktur, kommunikationer, byggande, service**Lokalt näringsliv:** företagande, ex. besöksnäring, skogs- och lantbruk**Hållbar utveckling:** ex. miljö/klimat, attraktivitet, kultur, föreningsliv, jämställdhet, mångfald**Övergripande**

Ärende	Omfattning
Agenda:	<p>Hej och välkommen Val av justerare Rapport från arbetsgrupperna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Seniorbostäder ○ Förskola/skola ○ Lokal livsmedelsproduktion <p>Mötesdatum 2024:</p> <p>Beredningsgruppsmöten och LBR möten</p> <p>Förslag på Landsbyggsdag prel 19/9 för en LBR dag</p> <p>Utvärdering LBR 2023</p> <p>Energigemenskaper, Mia Blomberg från Miljö- och hälsoskydd</p> <p>Stående punkter från landsbygdsutvecklarna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Revidering av landsbygdsprogram: status på remiss, byaturné ○ Serviceprojektet: status, lokal handlardag ○ Övriga projekt på g: Vinnova-projekt kring autonoma fordon beviljat med Tavelnsjö-Rödåbygden som testmiljö <p>Övrigt Avslut Grötlunch där Tavlegården berättar om verksamheten</p>
Välkommen Val av justerare	Ordförande hälsar alla välkomna och Alf väljs som justerare för dagens möte.
Rapport från arbetsgrupperna:	<ul style="list-style-type: none"> ○ Seniorbostäder: <p>Studiebesök på Seniorbostäder på Berghem i Umeå där Alf, Torbjörn, Jennie, Linn och Bore deltog tillsammans med Vd och utvecklingschef.</p> <p>De har drygt 100 boende, hyran ligger mellan 8-12000kr och det finns gemensamma utrymmen som ingår i hyran. Mängden boende är ingen tillfällighet, det är för att det ska möjliggöra bla. catering och för att alla ska hitta någon att umgås med. Det</p>

	<p>finns även en lägenhet för utlåning vid besök.</p> <p>På boendet finns en husvärd som möjliggör för de boende att själva kunna skapa aktiviteter ex. Boule, promenader, film, träning, mm. De som bor där har ett aktivt liv och har mindre behov av vård och omsorg/hemtjänst, de är glada och tynar inte bort. Aktiviteter bokas vid entrén, på en digital skärm, med en personlig tagg där man tydligt kan se vad man bokar, där bokas också lunch om så önskas. Ett lysande föredöme, det kan kännas dyrt men man behöver inte ordna så mycket själv.</p> <p>De verkar oerhört kompetenta, har ett bra koncept och de sätter ihop människor som passar ihop, de tycker det är viktigt att alla har möjlighet att vara aktiv. Äldsta boende är 103 år och yngsta 52, det är viktigt att flytta medan man är pigg och kan aktivera sig och använda sig av de möjligheter som finns.</p> <p>Det står ca 3500 i kö för de två boenden som Seniorbostäder AB äger.</p> <p>Seniorbostäder vill expandera och är särskilt intresserade av att utöka i Sävar, Täfteå, Stöcke, Yttersjö och Tavelnsjö. Det behövs någon som hjälper till i denna process inom kommunen, detaljplaner måste vara anpassade till konceptet, och Seniorhusen har kapital och vill. Det är också viktigt för kommunen att tänka på läget på denna typ av boenden, de behöver vara attraktiva, ligga i fint område där det är lugnt och nära affär, inte lägga dem vid E4 eller andra stora vägar.</p> <p>Bostaden AB jobbar också med att göra liknande lösningar.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Remiss byggande i byarna: Varit lite tungt, BN håller på att sy ihop detta. Kommer bli bra med ett riktigt dokument att följa. ○ Förskola/skola: kunskapsseminarium planeras fredag 8/12. Tjänstepersoner och politiker som jobbar med skolfrågor i hela Umeåregionen är inbjudna. Sigrid Larson och Josefin Heed från Hela Sverige Ska Leva inleder med Balansrapport om landsbygdsskolor nationellt, vad det betyder för lokalsamhället och statistik. Gerd Pettersson och Fanny Pettersson från Pedagogiska institutionen, UmU, pratar om fjärrundervisning och generell forskning om landsbygdsskolor. Blir även en diskussion, Tanken är att väcka/skapa kunskapslyft, Mikael är moderator. Ta del av de inspelade föreläsningarna via denna länk: Landsbygdsutvecklingsrådet sätter skolor på agendan - Umeå kommun (umea.se)
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Lokal livsmedelsproduktion: <ul style="list-style-type: none"> - Jorden och skogen i stan har möte nästa vecka, inför att ordna skrivelse, då LRF vill ha till en långsiktig finansieringslösning så att ekonomisk stabilitet bibehålls. Projekt kan ingå i detta men ska inte finansieras med projektpengar. Det är ett mycket uppskattat arrangemang som når ut till många elever och kostnad per elev är endast ca 30 kr vilket är en billig peng för skolorna. Mårten Bäck informeras om 'Jorden och skogen' efter jul, för att se eventuella samarbetspunkter. Mårten är projektledare för det nya projektet "Stärkt livsmedelsnäring i Västerbotten" och kommer presentera det på kommande möte. Medskick: ta kontakt med Umeåregionen för gemensamt samarbete. - Lycksele kommun köper kor på ROT. Det ger bönderna möjlighet till långsiktig produktion, bönderna ger logi och mat till djuren tills de är slaktfärdiga. Sedan återtar kommunen djuren och de blir de mat till medborgarna. Detta kräver ingen upphandling då kommunen äger djuren. Det är viktigt med kunskapen och långsiktiga tänket – kommunen lär sig att det tar 2 år att producera kött, det ger en stabil långsiktig produktion och en volym vi kan rå över. Viktigt att jobba med stora bilden i en jordbrukskommun, slöseri med resurser om vi inte använder oss av den mark vi har.
Mötesdatum 2024	<p><u>Beredningsgruppsmöten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 10 januari 08:30-10 ○ 4 april 08:30-10 ○ 23 maj 08:30-10 ○ 15 augusti 08:30-10 ○ 21 november 08:30-10 <p>LBR möten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 1 februari 9-12 ○ 25 april 9-12 ○ Fredag 14 juni 9-12 ○ 5 september 9-12

	<p>○ 12 december 9-12</p> <p>Mötet fastställer datumen och Elin skickar ut innan jul!</p> <p>Förslag på Landsbyggsdag prel 19/9 för en LBR dag</p>
<p>Utvärdering LBR 2023, sammanställning från respektive grupp skickas till Jennie</p>	<p>Höjdpunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Arbetsgrupp fungerat bra ✓ Viktigt hålla tiderna ✓ Superbra att Linn är fast anställd ✓ Bra att Elin är tillbaka ✓ LBR fångar upp det som behöver åtgärdas ✓ Samrådsmöten landsbyggsfrågor viktig! ✓ Vi kommer ut till verkligheten ✓ Skrivelser till kommunen, fortsätta så ✓ Tillsammans styrkor som finns här ✓ Studiebesök, arbetsgrupper bra med fördjupning ✓ Studiebesöken varit jättebra ✓ Hoppas att möten kan fortsätta vara på landsbygden ✓ Lyfta viktiga basala saker på landsbygd <p>Vad kan förbättras till nästa år?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Följa upp våra frågor och de vi bjuder in att föreläsa på rådsmötena: vad hände med frågan - en återkoppling, reflektion och svar. - Finns på alla nivåer inom kommunen, ledningsfråga att cheferna visar på att leda och följa upp - Hur utveckla hot spots, urval av viktiga frågor. Stöd till de svaga på landsbygden och hur vara motor för lokala intressegruppen Sävarådalen. - Tänka på att vi fokuserar på övergripande landsbygdsutveckling, inte enskilda byar eller enskilda frågor - Inte för mycket infomöte hela tiden - Om gäst är med är det viktigt att den är på plats så det finns möjlighet till utbyte, sämre via länk <p>Finns det något i LBR som vi inte gör idag men kan göra nästa år?</p> <ul style="list-style-type: none"> - En återkommande landsbyggsdag - LBR möten med fler rundabord-samtal kring olika frågor - Skrivelser och protokoll sprida ut dem mera - Ett par infoträffar per år, för att stärka relationer, politik

	<p>och förvaltningsledning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visa vad vi gör inom LBR, sprida vår information. Uppvakta media? Få mera snurr på vad gör LBR? - Följa upp från gäster, input, vad händer sedan? Input mm? - Landsbyggsdagen en superbra idé! - Bra plattform men kan bli bättre, beredningsmötena se ut vilka som ska få delta så att alla får sin röst hörd! Känslan av att inte bara få utan också få ge. - Visa oss mycket ute
<p>Energigemenskaper, Mia Blomberg från Miljö- och hälsoskydd</p> <p>Läs mer på: Energi- och klimatrådgivning - Umeå kommun (umea.se)</p> <p>Energirådgivning, kontakta: energi@umea.se</p>	<p>Mia berättar att en del av Miljö och hälsoskydds uppdrag är rådgivning med hjälp och stöd, hållbarhet och klimatfrågor.</p> <p>Energigemenskap handlar om att producera och dela el/värme, ex ens ladugård producerar mer energi än vad man gör av med, då kan man sälja sin energi till grannarna, via Umeå energis ledningar. Går att söka bidrag för detta.</p> <p><u>Söka pengar till projekt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Energimyndigheten och Tillväxtverket har utlysningar som företag kan söka, då behöver man inte stå för hela kostnaden själv. (ex att man tillsammans med grannarna startar ett aktiebolag eller samfällighetsförening) - Naturvårdsverket har några stöd på g till företag, organisationer, föreningar, LONA-bidrag – idrottsföreningar. - Klimatklivet – om du kan göra något i förebyggande för att minska fossila drivmedel, genom att byta tidigare än behovet så kan man få bidrag för detta. <p>Hives – Ett projekt mellan länderna Island, Finland, Färöarna och norra Sverige. Universitetet och studenter kollar vart man kan starta energigemenskaper, kommer mer info nästa år.</p> <p>Tips: Kontakta energirådgivningen om man har idéer och vill göra saker på temat, de har bra kontakt med Umeå universitet som sitter på stora nätverk.</p> <p><u>Solceller:</u></p> <p>Har man solceller på öst/väst sidan kan man använda det till den tiden på dagen då det kostar mest. Solceller inte bra i nov-januari, resten av året gratis el. Batterier som stödtjänster är bra men räcker 2–3 timmar, kan jämna ut över dygnet och använda då elen är som dyrast, värma varmvatten också. För att</p>

	<p>få tips gällande batterier ska man kontakta varje försäljare – kommunen kan hjälpa med vilka man inte ska köpa från. Plocka in 4 offerter och skicka in energi@umea.se.</p> <p><u>Trygghetspunkter:</u> Kommunen har beviljats en Vinnovacheck för en konsult som ska göra en beräkning kring säkerhets- och trygghetspunkter som inte är fossildrivna, energigemenskap eller liknande för att få ett bättre utgångsläge i kris. Trygghetspunkter är punkter där man vid kris kan hämta vatten/el mm. En säkerhets och trygghetspunkt ska vara i närheten och affär och drivmedel. Första kommunen i Sverige som tänkt tanken att de ska vara fossilfria.</p>
<p>Stående punkter från landsbygdsutvecklarna:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Revidering av landsbygdsprogram: Remissen är utskickad och nu planeras en byaturné: 5 träffar. Representanter från olika avdelningar inom kommunen följer med på ett förmingel, så att de som bor och verkar på orterna kan prata med handläggare om olika frågor. <p>Organisationerna inom LBR möjlighet att tycka till om förslaget. Ta del av programmet och läs om hur du lämnar synpunkter på: www.umea.se/landsbygdsprogram.</p> <p>LBR har en särskild roll i uppföljningen. En röd tråd i programmet är digitaliseringen och vilken potential det finns inom varje område. Viktigt att kommunen blir bättre på att samordna sig internt. Funderar på att ta fram en kortfilm, ex. "landsbygdsprogrammet på 5 min".</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Inskickade skrivelsen till kommunstyrelsen: ska ges ett formellt svar men den är noterad. Huvudbudskap kring att vi måste gå från stuprörstänk till hängrännor. Landsbygdsdagen kan få effekt på detta, bjuda in olika kommunala verksamheter och visa på intressanta lösningar. Rådet kan fungera som en programgrupp. Inväntar på att vi ska få uppdraget. ○ Serviceprojektet: fokus på hur samverkan kan organiseras efter projektets slut, måste in i det dagliga arbetet. Ordade en lokal handlardag i Överboda den 5 dec, blev lyckad. Handlar om att ge butiker på landsbygden möjlighet att utbyta erfarenhet och information. Mia och Energigänget bjöds in, Region Västerbotten berättade om stöd man kan söka. Mikael Berglund var på plats, även

	<p>tjänstepersoner från Näringsliv. Tänkt att ordna en lokal handlardag årligen. Utöver detta finns tankar på ett serviceforum, som komplement till lokala handlardagen. Inför ett sådant forum skickas en enkät ut där butikerna får svara på frågor om vad som är aktuellt, vad de behöver hjälp med osv. Detta formar agendan och rätt tjänstepersoner på kommunen bjuds in.</p> <p>Planerar också en slutkonferens i februari, inget mer bestämt just nu.</p> <p>Affären i Botsmark har gått i konkurs, ligger på konkursförvaltarens bord. Finns en arbetsgrupp i Botsmark som jobbar med frågan och som vill köpa fastigheten. Vill driva filialverksamhet, Bodbyn är intresserad av att leverera varor. Behövs en kylbil där regionala företagsstöd inte finansierar – svårt, men pågår ett arbete.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Övriga projekt på g: <ul style="list-style-type: none"> - Vinnovaprojekt kring autonoma fordon beviljat med Tavelsjö-Rödåbygden som testmiljö. Här ska Umeå kommun bistå med en behovsanalys, är arbetsledare i arbetspaket 1. Ett projekt som omfattar 16 miljoner kronor. Handlar om att utforma nya, smarta och billiga transportlösningar på landsbygden. Lösningar som kan spridas till andra landsbygder och städer. - Väntar på beslut från Tillväxtverket innan årsskiftet gällande projekt om Lokala digitala plattformar. Tittar på två piloter: Sörmjöle (digital anslagstavla) och Holmön (digital plattform för att samla öns tjänster och resurser). Hoppas på att få till ett konkret test inför sommarsäsongen.
Övrigt	○ Linn är nu fast anställd som landsbygdsutvecklare
Avslut och jullunch	Tavlegården berättar om sin verksamhet

Noterat av:

Elin Lindqvist, sekreterare landsbygdsutvecklingsrådet genom Mikael Berglund, ordförande, Jennie Bergvall Kalén och Linn Alexandersson, handläggare.

Webb: www.umea.se/lbr